Brassó, 1893. IX. évfolyam 115-ik szám. Szombat, november 25.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 8 frt — kr
Félévre . . 4 „ — „
Negyedévre . . 2 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban a Gross Günztáv lottókollektorsájában

BRASSÓ.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 6 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után négy krban 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttér: közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. ZAKARIÁS JÁNOS.
Kéziratok vissza nem adatnak

Laptulajdonos:
A Közművelődés irodalmi és munyoumlai részvtársa. Kolozsvár.
Kiadó: Bernstein Márk — Brassó Közművelődés nyomda.

Az a csángó-kérdés.

IV.

Van-e kivándorlás Brassó vármegyéből? Ezt nem kell igazolni. Van a csángók közül, van a hétfalusi s mondhatnám az egész Brassó megye románajku lakosai közül. A ki az ugynevezett Négyfalu: Bácsfalu, Csernátfalu, Türkös és Hosszufalu hegyi részét bejárja, elsodálkozik ama sok üres házon, melyeket valaha jöletben élő honpolgárok épitettek köbül, cserépfödelekkel, de a melyek ma teljesen lakatlanok annyira, mintha temetőbe járnának. Módos román honpolgárok épitették valaha, bizonyosan nem azért s nem azzal a számitással, hogy később ott hagyják, hanem hogy fiuról-fiura birják és hazájokban éljenek, haljanak meg. Hanem ezt a számitást keresztül hozta a vámháboru.

Bustya, Muga oda át a Práhova völgyében mintha a földből nőttek volna ki, egyszerre megnépesedtek, mig a Négyfalu megnépetelenedett.

Nem emlékezünk, hogy Brassómegye közigazgatási bizottsága és köztörvényhatósága ezzel a kivándorlással valaha foglalkoztak volna. A katonakötelesek kiszökésével nagyon sokszor, talán minden évben, de azzal, hogy miképen lehetne a négyfalusi derék, szálas termetű, józau életű, munkás románságot a kivándorlástól megóvni, idehaza marasztani: ezzel nem gondolt nálunk senki. Elvesztettük őket s most már hozzuk, — ha tudjuk — valaha vissza. Románia velük sokat nyert, de mi sokat vesztettünk.

Belejátszott ebbe az a szerencsétlen passzív politika is, melyet a románság 1869-ben előbb Szerdahelyen, majd 1881-ben Nagy-Szebenben proklamált. Ellenségnek tekintették a magyart, a haza ellenségeinek mi őket, kik kapták akkor ámulva elem sorakoztak. Épen ebből kifolyólag senki sem gondolt velük, legkelebb ugy gondolkodtunk, hogy: „annál jobb, minél kevesebb marad idehaza belőlük, annál jobb sorsa lesz a csángóknak".

Hanem egyet elfeledjettünk és ez az volt, hogy nem vettük számitába azt, hogy a hétfalusi magyarság sorsa szoroson össze volt forrva az otteni románság sorsával, hogy a románság sorsa magával rántja a csángó-magyarságot is. Eddig is együtt jártak be Romániába mint szekeresek, mint özérkedők. A csángó épen olyan jól ismerte a romániai csángókat, mint a hétfalusi románság. Kevés kellett hozzá ehhez, hogy sorsukat a kivándorlásban is megosszák.

Ez a kevés pedig bekövetkezett: 1. a szabad kereskedési viszonyok megváltozásával és 2. a Brassó városával történt kiegyezéssel.

A vasut a szekereskedést itt is, mint másutt, fölöslegessé tette, de nem adott a csángóknak más megélhetési módot. Ha nem lehet a szekerességből megélni, ha nincs miből idehaza megélni: meg lehet Bukurestben mint fiákkeres, mint kőmüves, napszámos, mint cseléd. Lám, a románok is oda huzódnak; no, menjünk mi is! El is mentek és mennek még ma is folytonosan a hétfalusi csángó magyarok. A hol Jánku megél, megél ott Jancsi is.

Pürkerecröl 10, Zajzonból 8, Tatrangból 4 gazda hagyta ide hazáját családostól. A kis Zajzonból 12 miudennapi és 40 ismétlő iskolaköteles van ma Romániában.

Érdekes, de szomoru statiszfikai kimutatás fogna lenni, ha tudnók, hogy hány csángó-család és ezzel hány iskolaköteles van ma a Hétfaluból Romániában.

A Brassó városával való kiegyezés véget vetett egy hosszu és költséges pernek, a mely a város és Hétfalu között talán egy századig tartott. Egyszer aztán megindult felülről a kiegyezés siettetése. Megtörtént, de valljuk be, hogy az eszme nem a községekből, hanem a megyeházból indult ki és el kellett minden hangnak a községekben némulni, a mely a kiegyezés ellen felszólalni merészelt volna.

Mi maradt abban a nézetben vagyunk, hogy a kiegyezés helyes volt, de nagy hiba is történt. Nem törte senki azon a fejét, hogy ha a kiegyezés aztán a szabaderdőzés megszünik, miféle életmód, keresetforrás fogja a szük határokkal biró csángó községek lakosait kárpótolni és arra képesitni, hogy a kiegyezett összegeket meg is fizethessék és aztán meg is élhessenek.

A szabad-erdőzésnek véget kellett vetni, mert ellenesetben egy-két generáció az egész erdőséget letarolta volna és azután; „Aprés moi le deluge", azaz „utánam az árvíz" következett volna, a mi azt teszi, hogy a Hétfalu teljesen koldusbotra jutva, elenyészett volna. Nem az a baj ma, hogy a csángó-gazdák nem tarolhatnak le annyi tüzi- és épületfát, a mennyit bruúnak, a miből bőségesen megélhetnének, hanem az a baj, hogy nincs arról gondoskodva, hogy a mit az erdőn elvesztettek, azt más uton tudják megszerezni. Ma kevesebb fát vághatnak és turhatnak ugy a saját szükségletükre, mint eladásra. Érezzük ezt mi brassóiak is, mert a kiegyezés előtt 8, ma 13 forintjával fizetjük a fa méter-ölét.

Nem fog ez többé 8 frtra leszállani, hanem még emelkedni, mert ezen már maga a sok és terjedelmes erdőkkel biró Brassó város sem fog segiteni. A szükségletek a városnál is folytonosan emelkedni fognak. A csatornázás után következik majd a villanyvilágitás. Olcsóbb fára tehát többé ne számitsunk. A csángó sem fogja olcsóbban adhatni, mert ma kevesebb fát kap, kevesebb jut eladásra és a kevésbő igyekszik magát Brassó polgárain kárpótolni.

A kiadás emelkedik, a kereset azon a néhány öl-fán kivül éles kevés. Néhány eladható borju, sertés, zsák pityóka, néhány tyúk, néhány tojás, ennyi az egész. Az a pár módos juhos gazda nem képezi a községeket, sőt néha a község többi lakóinak hátrányára esik. Nem segit ezen a csendőr-őrség sem a falvakban, sem a határszélen Hát mi segit?

TÁRCZA.

Szinészet.

— A „Brassó" eredeti tárczája. —

Ennek voltaképen olyan folytatás-féle közleménynek kellene lenni a multkori czikkhez, melyet az olajágnál hagytunk el, s melyet a mi rettegett zsarnokunk, a szedő „térszűkre" czimén egyszerűen megtört annál a passzusnál, a hol Bosrrol és Hevesyről azt jelentik, hogy felülük „alább" fognak még szólni. Utólérhetlen szeretetreméltóságral kijelentette, hogy sem az egyikről, sem a másikról nem lehet azt „alább" szólni, hanem legfölebb csak — „később", és diktum-faktum nagy leleményességgel iktatták a kolumnákba az „alább"-at a helyébe szedték a „később"-et. Az e fajta „stikli"-ken azután a szedőgyerek is sunyit egyet nagy megelégedésse, ugy szór alatt; persze szája izére szolgál a kis államesiny. „Már elég!" — „Már nem kell tobb kézirat, tulszedés van!" Mily szuverén kicsinyléssel tudják odavetni ezeket a gunyoros czavakat az ujságirónak, ki az éj kézö időszakaig görnyed irásztala mellett, hogy másnapra legalább némilag ki tudja elégiteni az olvasó igényeit.

No de most van hely; a multkori szetiszért egyenesen a tárczarovatot okkupáltuk. Itt nem létezik térszűke, ezen a helyen sokszor tesszük meg az utat gyalog is „Brassótól Párisig", hát a szinháziig rövidebb ut vezet.

Vegyük hát fel az „olajágat" és lonjunk belőle egy koszorut — „Sanyaro Vendel"-nek. Ebben a szerepében mutatta be magát a közönségnek Hevesy Lajos mint igazi szinész. Előbbi szerepeiben is jó volt, de azért azt a valóban művészi nivót, melynek magasságra a „Diurnista" czimszerepében a szó szoros értelmében felemelkedett, egyik eddigi szerepében sem érte el, de még csak meg sem közelitette. A „Próbaházasság"-ban pl. oly hatással énekelte az annak idején különben is országszerte nagy szenzacziót keltett kuplékat, hogy azoknak dallama — kegyeletes mottivumaknál fogva — a jelenvolt hallatszgat is lelkes visszhangra ragadta. Ámde játékában akkor e sikerei daczára is vajmi kevés művészi interpretáczióit találhattunk. A „Diurnista" Sanyaró Vendelje ellenben határozottan oly művészi alkotás volt, mely az ansamblebő feltünően domborodott ki s e helyütt egyszersmind kivánatosnak véljük rámutatni azon fontos körülményre is, mely a helyes szereposztás mellőzhetlen követelményeihen rejlik. A szerep — hogy szinészi kifejezést használjak — ritkán „talája" a szinészt, annak első sorban egyéniteinie kell tudni szerepét, hogy tökéletes alkotást nyujthasson.

Figyelemreméltonak találjuk még Hevesyről felemlitení azon majdnem pedans ambicióját, melylyel maszkjait állandóan kitünő gallió formában tartja; melyekkel is legalább körvonalaiban befejezven az olajágas történetet, „szójunk alább" (?) az előadásokról.

Egy Kalmán igazgató valóban czéggé nem méltányolható buzgalmat fejt ki arra, hogy a közönség igényeit a szinmüvoldalon legjobb terhelésnek költsége megszerzésével elégitse ki.

Eddigelé minden darabja ujdonság-számba ment. A bemutató előadáson a „Próbaházasság" került szinre és ezzel czélt ért. Ezt követte Vidor Pálnak „Apja lánya" czimü népszinműve. Azután „Bolondok háza" azt jeles sikerrel, utána „Lemondás"-t láttuk oly összevagó, szabatos előadásban, mely a közönséget hatvanfaty megtepte s legutóbb a „Diurnista" czimü fővárosi élethűet, majdnem minden egyes jelenelnél zajos tapsokra ragadó precix bemutatásban.

A „Próbaházasság" előadásaból kiemeljük Sz. Verbőczi Emiliát (Rozália), Ferenczyné Erzsit (Bom), Ferenczy Bélát (Bokor J.), Daróczyné Erzsit (Zsuzsánna), Asztalos Sándort (Bódog). Rónay Karolát (Sági Julcsa) és Bérár Józsefet a „zupringer"t, ki ebben a szerepében pompás alkotást nyujtott. Az „Apja lánya"-ban Ferenczyné Erzsi, Rónay Karola, Egry Kálmán és Asztalos Sándor osztatak megérdemelt zajos tapsokban. Bihari Béla figyesen oldotta meg ellenszenves szerepét, mely czyénségéhez épen nem illett.

A „Bolondok házában" Sz. Verbőczy Emilia Daróczyné Erzsi, Bihari és Hevesi segiettték a darabot kitünő megoldáshoz, mig Keresztesy Sándor, a még egészen fiatal szinész nagyon jó művészi vénájanak adta jelét eredeti maskjával és bár most még kevésbbő otthonias, de mindamellett nem minden biztosság nélkülj modorával

Karczag Vilmosnak 4 felvonásos szinműve a „Lemondás"-ról elmondhatjuk, hogy ennek előadása képezte a szinházi hét történetének kimagasló eseményét. Ez alkalomból kitüntethik meg a társulat drámai erőinek teljességét; s ugyanezek az előadáson mutatkozott be a naiva H. Nagy Ida Thekla szerepében. Azonban ezen tet hősegédül Rónay Karolárol (Dercsi Irén Koroláp grófnő) emlékezvén meg előbb, örömmel konstatáljuk, hogy a jeles müveszhő, kiről már lapunk multszámában oly rokonszenvesen emlékeztünk meg, teljes mértékben igazolta azon várakozásukat, melyet tehetségéhez fűztünk s a minek legszebb mantlosztumát a közönség nyilt jelenetek alatt is meg-megujuló tapsok kisérteben adta.

H. Nagy Ida egyik jelentőkeny tényezője volt a gördülékeny és összevagó lefolyásu előadásnak.

Kedves szinpadi jelenség, sok elevenséggel és ügyes játékkal. A nagymamával jelenete különösen teletse sikerült volt s a közönség nem is késett előbbi elismerését ismételt tapsokban kifejezni a kedves Thekla-nak. H. Nagy Idában a társulat mindenesetre jeles tehetséget bir.

Daróczyné Erzsi az özvegy bárónőban egy igen előkelő hölgyet mutatott be. Játékában rendkivül valósziűkos volt s mindvégig még a vidámabb hangulatu jelenetekneli is megtartotta szerepe méltóságnak előkelőségét. — Verbőczy Emília (a majorosné) szép öreg asszony volt és mint már ezt tőle meg

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Politikai hirek.

* A királyi tabla ujelnöke. A budapesti kir. itélő-tábla elnökré, a kurtai másodelnökké előléptetett Czorda Bódog helyébe, Vértessy Sándor kurtai tanácselnökot nevezik ki. Vértessy régi idők óta dísze a magyar biró karnak.

—

* Országgyűlés. Kulturáris vita töltötte be a képviselőház keddi ülését. Tobb érdekes és tartalmas beszéd volt, melyeknek legtöbbje meleg elismerést tartalmazott Csáky Albin gróf miniszter irányában. Legelőször is Hermann Otto fejezte ki bizalmát a miniszter iránt s bizalmatlanságát a katholikus autonomia kezdeményezői iránt. Azután Bánó József emelte ki Csáky kiváló érdemeit. Ez elismerések mellett a miniszter könnyen elvisélte Ugron Zoltán bizalmatlanságát. Horánszky Nándor az állami ingyenes oktatás ellen igen ügyelemre méltó praktikus ellenvetéseket hozott fel s első sorban a tanítókérpés államosítását jelezte kivihetőnek. Hock János és Helly Ignácz beszéltek még s ezután a vita folytatása szerdára halasztatott. Az ülés végén Babó Emil interpellált.

A szerdai ülésen folytatták a közoktatásügyi költségvetés tárgyalását. Az első szónok Csáky Albin miniszter volt. Beszédében kijelentette, hogy a harmadik egyetem kérdését még ma nem tálalja időszerűnek. Ellenben egy ujmegyetem építésére nemokkára elterjesztést fog tenni a Háznak. A kötelező doktorátus eltörlése iránt a törvényjavaslat készen van. A kongrua rendezésére vonatkozólag pápokból bizottságot szervezett. Ennek lesz a feladata a kongruát rendezni a lőpapi jövedelmekbő. Az oktatásmáma nézve a fő papok bárszerint igérett bárja, hogy azok mára legkésőbbi időben megtesik a kezdeményező lépéseket. Az állami oktatásra nincsen elég pénzünk. A nemzeti szellemű oktatást illetőleg az állami felügyelet szigorubban akarja jövőre érvényesíteni. De e mellett a kormány nem fog egyik felekezetnek is szelgáltatba állani. A miniszter szavait zajos éljenzés követte minden oldalról. Beszédét megi Márkus József, Schwartz Gyula, Polónyi Géza, Okliesányi László és Taly Kálmán.

* Szombaton! A polgári házasságról szóló javaslatot, — mint értesülünk. — Szilágyi miniszter ma terjeszti a képviselőház elé.

—

* Országos orvosi kongresszus. A közegészségügy államosítása czimábó, tovabbá a tervezett országos orvosi egyesület létesítése végett tartandó országos orvosi kongresszust december hó 4-én és folytatólag a „Metropole" vendéglőjudó disztermében fogjak megtartani.

* A német katonai levelezés. Békés-Csabáról irják, hogy Hieronymi belügyminiszter most válaszolt Békés-megye főlterjesztésére, a német katonai levelezések tárgyában. A miniszter válaszában kategorikusan kijelenti, hogy az 1840-iki törvényzaikk nincs megsértve. Ha sérelem forogna fenn, a delegáció nem vette volna tudomásul 1892. okt. 25-én tartott ülésében a hadügyminiszter feleletét. A megye álláspontja merőben téves, mikor sértést lát az ő rendeletében.

Mit tegyünk a hétfalusi csángók érdekében?

IV.

A fűrészelt áruk gyárlásával csupán Páter Samu hosszufalusi csángó gazda foglalkozik. Ő is csak pár évvel ezelőtt kezdte meg igen szerény eszközökkel, a noha azóta annyira viszonyaihoz mérten nagy igyekezettel fejlesztette, nagyobb jelentőségre még eddig nem emelhetis fűrészteleppé. Mindazáltal a hétfalusi községek ebbeli szükségleteinek jó részét már ő fedezi s ujabban Brassóból is kap megrendeléseket, a mi a mellett bizonyít, hogy a fűrészett árúk gyártásának ott jövője van, sőt tapasztalásból tudom azt, hogy Páter nem gyűt annyi épülőfát és deszkát előállítani, hogy a megrendeléseknek elegettehessen s emiféleg fűrésztelepének folytonos magyobbítassra van utalva.

Ez is tehát egy olyan jövedelmi forrás, a mit a csángók a korábbi időkben elmulasztottak felhasználni. Most egy gyakorlati példa áll előttük s ezen okulhatnak. Ebből tanusságot meríthetnek arra nézve, hogy a megélhetesnek és boldogulásnak számos utja és módja van s a ki azt keresi, az megtalálhatja idénaja is, nem kell idegen földre kóborolnia s idegen szoldban feláldoznia nyelvét, erezmét és függetlenségét.

Ha a fűrészett árúk gyártásával a csángók korábban kezdenek foglalkozni, az elévülés, vagy a gondtalan letarolás következtén ne hiszszuk tehetetlenül elpusztult erdőket nagy hasonmai értékesítik majd helyes. A közös gyk kezelében amugy is kipusztult tenyészerdők érteke ma meg volna s az a csángók gazdaságát növelné. Most annál inkább folytatni kell ez iparág fejlesztését, s ha egyesek nem képesek ily vállalatokat megkötdeni, szövetkezzenek többen, tegyék össze erejüket a ujvállalatok létesítésére, vagy a megiérők fejlesztésére törekedjenek, mert a fatüzet gondos számítás és utánjárás mellett egy vállalkozóra nézve sem jár ma karral. De tőleg arra törekedjenek a hétfalusi községek, hogy erdőségeik kihasználására idegen vállalkozókat ne bocsássanak, hanem tartsák fel ez üzletet kizárólag a magukban.

A szorosan vett „gazdasági agak" körül az állattenyésztés fejlesztése biztat legtöbb eredményével. A csángóknak is bizonyára, mint általában a magyar nép öseinek, az állattenyésztés képezte foglalkozásukat. S a hétfalusi községekbe való letelepedésök idejében már annálfogva is inkább az állattenyésztéssel kellett foglalkozniok, mert ott felöttlebb kedvező feltételek vannak erre nézve. Csakhogy e foglalkozás nem fejlődött ki abban az irányban, a mint az a helyi viszonyokbol kifolyólag kívánatos lett volna, a mint nek oka egyébként abban leltalód meg, hogy az állatok és állati termények értékesítésére nem volt a mi ösztönzésül szolgáljon. Részint a nagyobb fogyasztó piczokotól való nagy távolság, részint pedig a vámháboru előtt Olahországgal fennállott virágzó marhakereskedés folytán, az üzleti szellem ez irányban nem fejlődhetett ki.

Ezek az akadályok ma már le vannak győzve. A vasut kiépítése folytán nemesak az állatok, hanem mindennemű állati terméynek részére megnyiltak a világpiaczok.

A vámháboru, mely más tekintetben a csángókat csaknem végzetes hanyatlásba sodorta, kedvezőbb helyzetbe hozta ezen gazdasági ág fejlődését. S mi sem kívánatosabb most, mint hogy a marhatenyésztés intenzivebb módon felkarolttassék s mint igen fontos és hasznos kereseti ág üzleti szempontból is fejlesztessék. Megvannak erre nézve ott a feltételek inkább, mint bármely más vidéken. A nagy kiterjedésű havasi legelők előnyösen használtatók fel erre. Ott a marhaállomány szaporítása és nevelése nem sok áldozatba kerül, s bizonyára jobban fizet, mint a mezőgazdaság.

Egyáltalán elmaradottságra vall, hogy a csángók a földmivelés mellett más gazdasági ágakat kevésbbé karoltak fel s a gazdasági ágak közül csupán a földmivelést tekintik főfoglalkozásnak, helott tudjuk, hogy ott a földmivelés mily silányan fizet s hogy a termőföldeknek roppantul felesúgozott árával s azoknak rendkívili utánjárást és fáradságot igénylő megmivelésével nem áll arányban az eredmény.

Van eset rá, hogy a kifogadott munkaerővel kell, hogy feljöjjön megmivelessze, tetemesen rea kell fizessen. Kétségkívül szép jollemonzása a csángóknak az, hogy ahhoz a kis terjedelmi földtörökhoz, a melyből csak nagyon szűken jut egynek-egynek valami, annyira ragaszkodnak s azt a megbecsülhető értéken jóval felül is megszerezni és megtartani törekednek; de hogy e mellett az állatienyésztést és mindazon gazdasági ágakat, melyekre később szintén rá fogunk térni, ne miveljék époly kitartással, époly eszszerettel mint a földmivelést, az nem helyes gazdasági elv. A gyakorlati példa is mutatja, hogy Hétfalusban csak azok a módosabb gazdák és csak azok gyarapodnak legjobban, a kik a marhatenyésztésre több gondot fordítanak. A helyett tehát, hogy az olykor eladásra kerülő földekért egymást tulliczitálva, aránytalanul magasabb árakat adjanak, mint a mit azok tulajdonképen megérnek, fordítsák a csángók megtakarított pénzüket a marhatenyésztés fejlesztésére, mert abban — miként a népszójárás is tartja — inkább nő a pénz s az a helyi kedvező legeltetési viszonyok mellett jobban is jövedelmez. Az erre fordított pénz és fáradság bussám megtértül, mert akár a vágó-, akár a tenyészmarhának minden időben keletje van. A földolog az, hogy jó tenyészmarhákat tartsanak, s általában a marhaállományt javítsák.

Értesítés és felhivás

az E. M. K. E. brassómegyei főkegyelete t. tagjaihoz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni az E. M. K. E. brassóvármegyei főkegyelet t. tagjait, hogy a választmány 22-en tartott gyűlésének határozatából kifolyólag az E. M. K. E. tagdijai ugy a folyó 1893-ik évre, mint a megelőző évekről fennálló hátralékos összegei december hóban szedetnek be s legtovább december 20-ikáig lesznek befizetendők. Hazafias tisztelettel kérem emlékfogva az illető t. tagokat, hogy nyugtáik kiváltatnak — a kiküldendő szolgánál — eszközölni szíveskedjenek, s ez által tegyék lehetővé azt, hogy a fontos és mélyreható hazafias működés, melyet az E. M. K. E. kifejt, részünkről is támogattathassék.

Brassó, 1893. nov. 25-én.

Józsa Mihály,
E. M. K. E. főkegyleti pénztáros.

A postafelügyelőség figyelmébe.

Azon felmerült eset következtében, hogy a postatak.-pénztár helyben fiókja egy betevőtől egyszerre nem fogad el 1 drb.-nál több tarakárcsomagot, szükségesnek tartjuk felhívni a t. postafelügyelőség b. figyelmét arra, hogy ezen lőlöhöz hátrányára van nemesak a postatakarék pénztár üzleti érdekének, hanem hátrányára válik a postatakarékpénztárhoz tűzöttő magasabb czélnak is. A postatakarékpénztár a kisebb összegek megtakarítását előmozdítani van hivatva. S ha jól megfelel ezen hivatásának, nemcsak anyagi szempontból, hanem szellemi szempontból is igen elismerésre méltó missiót fejthet ki, mert a takarékosság erényével meg igen sok szép erény, mint jószaság, mértékletesség stb. együtt jár, vagy, hogy az ugyanezeket mondik, működése egy rangba helyezhető bármely erkölcsnemesítő egyletével, sőt talán meg előbb való is lehet, a mennyiben több eredményt érhet el. Csakhogy ugy hisszük, a postatakarékpénztár azon eljárásával, hogy 10 postatakarékapport 10-szer kiván a postara vitetni, épen a takarékosság ellen cselekszik, a mennyiben a betevőnek vagy különczéknek idejéből egy óra helyett esetleg 10 et vesszen igénybe, a mi szintén bizonyos értéket képvisel és a takarékossági hajlamot igen hatalósan csökkenti. Egy felmerült eset alkalmából azért hozzuk ezt a t. Postafelügyelőség figyelmébe, hogy a postatakarékpénztár kultur hivatása érdekéből odahatni sziveskedjék, hogy az érdekelt nagy közönséghez a betétek eszközíése minél heresebb alkalmatlansággal járjon.

Ipar-, keresk, és közgazdaság.

— Szállítások. A brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában a következő pályázati hirdetmények betekintethetők: a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének pályafentartási fák szállítására vonatkozó egy hirdetménye (ajánlat benyujtási határidő f. év december 7.); a m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas- és acélgyár igazgatóságának hirdetménye vizhutlan takaróponyvák és gépszijak szállítását illetőleg (ajánlat benyujtási határidő f. évi december 10.); a m. kir. állami vasutak igazgatóságnak hirdetménye, talpfák szállítási illetőleg (ajánlat benyujtási határidő f. évi december 12.); tovabbá előzetes tájékozás végett betekintetik a cs. és kir. szab. déli vaspályatársaságnak egy eltirany zata az általa az 1894. évben a magyar vonalain előrelathatóag szükségelt anyagok és leltári tárgyakról.

— Uj iparágak Magyarországon. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága t. évi October hó 6-án 71.421. sz. a. s következő biztosi intézte a kereskedelmi és iparkamarákhoz: „Tobb izben tapasztaltam, hogy közhutosságok és magánosok csupán azon okból fordulnak egyes iparczikkek beszerzése érdekében külföldi czégekhez, mert nincs tudomásuk azon hazai ipartelepek létezéséről, melyek a szükségelt czikkeknek jó minőségben elfogadtató ár mellett való előállitassal foglalatnak.

Tekintettel erre, összeállittatam azon hazai gyárak névjegyzékét, melyek ujiparágat honeosítottak meg az ne 1881. ALIV. illetve az 1891. XIII. t. cz. alapján állami kedvezményben részesítettek. Tovabba figyelemmel azon jelentőségre, melyiyel fő ipar textil-iparunk fejlesztése bir, külön jegyzékbe foglaltattam ez orszag területén levő textilipari telepeket.

A két jegyzéket idezárva oly felhivassal küldöm meg a kamarának, hogy azok tartalmat az érdekelteknek alkalmas módon tudomásra hozza."

A brassói kereskedelmi és iparkamara ezennel az érdekelt körök tudomásra hozza, hogy a jegyzékek alapján kérdezősködésekre megfelelő tájékozást készséggel ad.

— Állami egyedáruságok és ujtiveli vámtarifa Szerbiában. A brassói kereskedelmi és iparkamara ezennel értesíti az érdekelt köröket, hogy a Szerbiában legutóbb életbeléptetett állami egyedárusági törvény által Szerbiában kőolaj, gyufa, szivarpapiros és szesz állami egyedárusági czikkeknek nyilvanittatnak.

Az állami egyedárusági törvény és az annak végrehajtására vonatkozó rendelet főbb határozatai, valamint a játékbelyegilletékre vonatkozó rendelet és az uj szerb kiviteli vámtarifa a fent nevezett kamara irodájában betekinthetők.

— Házalási tilalom. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a brassói kereskedelmi és iparkamarákat tudósította, hogy a cs. és kir. osztrák kereskedelemügyi miniszterium Grácz tartományi fővárosa területén 1894. évi januar 1-ső kezdve a házalás gyakorlását eltiltotta.

— Mozgalom az ipari szövetkezetek terén. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara legutóbb tartott teljes ülésében foglalkozott a kereskedelemügyi miniszternek az ipari szövetkezetek létesitésére vonatkozó akaztájával. A kisiparosok a kamara buzditására a szövetkezés eszméjével kezdenek megbarakozni. A marosvásárhelyi asztalosok elhatároztak, hogy nemesak közös nyers anyag beszerző szövetkezetet létesitenek, hanem közös gyárat is állitanak fel és szövetkezeti áruraktárat is csinálnak. A baróthi kisiparosok közös nyers-anyag-beszerző raktár-szövetkezet alakitását vették terbe. Kiliás van reá, hogy a kamara kerületében hasonló szövetkezetek tobb városban is fognak létesülni.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HELYI HIREK.

— Városi közgyűlés. Brassó város képviselő testülete hétfőn, e hó 27-én d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Fontos tárgya a közgyűlésnek: a városi fürdőszeszelep erdőszi megváltatása; és a vízhasználatra vonatkozó árszabás megállapítása. Felhívjuk városatyáink figyelmét e fontos közgyűlésre.

— Kinevezés. Wagner Jenő predikáli segédtitkár a predikáli fővámhivatalhoz vámtisztté áthelyeztetett ki.

— Unitárius istentisztelet lesz vasárnap t. hó 26-án 11 órakor, melyen Vaska Béla lelkész az fog egyházi beszédet tartani.

— A Jókai Mór műveinek jubileumi díszkiadásra vonatkozó előfizetőszelvt lapunk is elfogad.

— A filharmoniai társaság első rendes hangversenye Puchs Tivadar zongoraművész és a városi zenekar közreműködésével e hó 21-én tartatott meg a Central szálloda nagytermében. Ugy szerokar egyöntetű, szabatos előadásban valamint Puchs Tivadar szép játékában a nagyszámban jelen volt díszes közönség mindvégig nagy örömszerzővel gyönyörködött és a közreműködőket állandóan zajos tapsokkal tüntette ki. Az esélyről lapunk jövő számában bővebb részletesebb tudósítást.

— Még egy végbucsu. Folyó november hó 22-én d. e. 11—12 óra között megjelent a helybeli városi alsóbb iparisk. derék tanári testülete tisztelgő szándékkal Hubbes János ó-brassói ág. evang. lelkész és alsóbb ipariskolai igazgató vezetése alatt nagyságos Kocs Ferencz kir. tanácsos, nyug. tanfelügyelő szálláson, hogy buesut vegyen. Tisztelt Hubbes János melegszavakban felmicsolta a tanári testület őszinte tiszteletét, melyre a nyugalomba lépett tanfelügyelő is hasonlóleg válaszolt, bizosítván a tanári testületet jovóre is őszinte tisztelete és barátsága felől.

— Ügyvédi kamarai ünnepélyek. A Brassói ügyvédi kamara" értesíti, hogy Dr. Schmidt Károly ügyvéd, Brassó szekhelyivel az ügyvédi kamara tajstromába felvétetett. Benne az ügyvédi kar egy tehetséges és lelkiismeretes tagot nyer, s mi sok szerencsét k vánunk a fiatal ügyvédnek pályáján.

— Sétatér és fűtőház közötti közuti vonalok közlekedését Kobsin Sándor forgalmi tőnök, tekintettel a hetivasári nagy forgalomra, tegnap, pénteken beszüntette.

— Halálozás. Mátyus Károly vármegyei főpénztárnoknak s családjának sulyos csapás érte. Ugyanis 26 éves fiuk: Károly, f. hó 22-én Kassán, hol a nemzeti bank hivatalnoka volt, tüdőgyulladásai összekötött hagymázban elhunyt. Lesujtott szülői meg élve találtatták, mely csekély vigaszhoz a városhon ott és itt nyilvánult általános részvét szolgaljon a pórolhatlan vesztesége némi enyhítésére.

— Lopás a vasutnál. A tegnap este megérkezett személyvonat postakocsijából a mint a posta-legény a postacsomagokat kiszedte, egy, körülbelül 5038 frankot tartalmazó pénzes levelekkel teli zacskó eszrevételenül a lejtőre esett s azt Dobrossy Soma kocsitoló, ki a közelben tartózkodott, magához vette, a zacskót felvágva a pénzes leveleket kiszedte, a zacskót elégette, a pénzt pedig egy hid alá elrejtette. Amint a postán a hiányt észrevették, azonnal nyomozni kezdetek. Józsa János postafőnök még az éj folyamán kistelett s a nyomozást maga vezette. Miután tőbben hallták Dobrossy a postakocsi körül, a gyanu azonnal reá irányuli, s ő hosszas faggatás után be is valotta a tettet és megmutatta a helyet, a hova a pénzt elrejtette. A pénzből körülbelül 500 frank hiányzik, a többi 4538 frank megkerült. A tettes átadatott a kir. ügyészségnek.

— A brassói 1848/1848-es honvédegylet javára decz. 2-án az „Európa" szálloda nagytermében tartandó, táncczal egybekötött estély iránt az érdeklődés valószerte terjed. A jegyek nagy kelendőségnek örvendenek. A rendezőség gondoskodott élenk és változatos műsorozatról, melynek kezdése ugy fogadtatik számosan hozatik. Addig is ajánljuk az érdemes egylet ügyét a hazafias közönség meleg pártfogásába. E díeső hősök képezik a legszentebb jogok elő oszlopait. Ők az egyesülés nemesak hiánlanság, hanem nemzetünk összviríamnyai iranti lelkiismeretben kötelessége volna. Tiszteljük jelenlétben a multat!

— Táncvigalom. A brassói szabósszakegylet f. hó 18-án saját pénztári alapja javára igen szépen sikerült táncvigalmat rendezett a „Central"-szálloda nagytermében, melyen a szép számmal jelenlevő közönség a késő hajnali órákig vett részt.

— Hangverseny. A katonai zenekar holnap vasárnap az „Európa" szálloda termében hangversenyt tart következő műsorral: 1. Wagner J. F.: „Csak az tudja mi hagyunk el" induló (u). 2. Weber M.: Nyájas a „Bűvös vadász" cz. operához. 3. Ischertier: „A rege kisvirágok, kelnek, 4. b) Schulz: „Imádjuk, ó Hajnal." Zöldi Ignác zenekarigazgató.

5. Lassú. Mórics Rhapsodia" 1 sz. 6. Sommer: „Kézsálva kiskanyó", gavotte. 7. Wagner: „Nyaralói" egyveleg (uj). 8. Wagner R. Bevezetés a „Lohengrin" cz. opera 3 ik felvonásához. 9. Verdi: Keringő a „Soultán" cz. operettből. 10. „Különböző virtuoskodok", egyveleg. — Kezdete este fél 8 órakor. Belépti díj 30 kr.

— Lamborg O., bécsi zongoraművésznek a mint megát nevezi — tagnapelőtt mutatta be művészetét a Central szálloda. Meg kell azt is ismerni a bécsi zongoramű vészt, hogy produkcióit ma szombaton, november 25-én szintén a Central szálloda terlett asztalok mellett ismételje. Legmelegebben ajánljuk ez érdekes specialitást közönségünk figyelmébe. Kik elmennek, bizonyára megfogják megjátszani.

— Olcsó a hus! Elismerő sorokat vettünk „Egy husvásárló" aláírással, melyekben az illető panaszt emel az kiépjedési Szásy János mézáros iránt, mint a ki a hus kiójat 44 krra lesznlitvan az ó érdeme, hogy ma a hust nem 52 krral kell fizetni.

— Elvesztett szerdan reggel a Kapu utczában egy dobos, melyben különféle helyéji jegyek, számadások és jegyzetek voltak. A megtaláló (ki a tárgyakat ugy sem használhatja) felkéretik, szíveskedjék a dobozt és tartalmát a kiadóhivatal utján tulajdonosnak visszajuttatni.

— Alomány. Özv. Szabó Janesné részére ujabban vettünk Sárossy Lajosnétól 1 frtot. Kimutatunk 22 frt 70 kr. Összesen tehát 23 frt 70 kr.

— Kulturtérkép Erdélyről. Az erdélyi magyar közművelődési-egylet legutóbbi választmányi gyűlésén egy érdekes és kulturális szempontból fontos térkepet helyezett latni. Ez a térkép demboru felületén feltüntetni az erdélyi megyéket, melyekben külön bőző vázlokkal vannak megjelelve, hogy az egyes vármegyékben, községekben, helységekben az iskolák hol birnak kulturegyletek, tekintettel vagy állami segélyjel. Azt látjuk a térképen, hogy a legfontosabb helyek meg vannak erősítve, vagy a megerősítés megkezdődött. Igy az Emke segélyjel körétkező fokozatban mutatják a vázlok: Kis- és Nagykokülli-megye, Brassómegye, Kolozsmegye, Alsófehérmegye és Hunyadmegye. A két utóbbi megyében és Alsófehérmegyében fejlesztett ki különösen szorgalmas ökczió s az ott elhelyezett vázlok egyben diesétik a magyar kulturáért fáradhatatlanul munkálkodókat az elunyt Gáspár János emlékét. Alsófehérmegyében, a Kocs Ferencnél Brassómegyében és a Réthy Kajosét Hunyadmegyében. Vajha a többi vezetőjén lévő megyékben is megszaporodnának a kulturavázlok.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Eskuvő. Zakarias Istvan szelistyei kir. ajláráshivó e hó 23-án tartotta eskuvőjét Sosómezőn, Zakarias Anna kisasszonynyal, Zakarias Árpád szép és kedves leányával.

— Az „Erdélyi Kárpát-Egyesület" korputi választmánynak f. hó 11-én tartott ülésén az ezen „Erdélyi Hirado"-ban olvasuk: „A Brassó vármegyei osztály alakulásáról szóló jelentést aztalános éljenzések közt adta elő a titkár, a választmány örömérzés tudomásul vette, hogy e fontos ponton oly szépen és lelkesitő hatással folyt le a gyűlés. Meleg köszönetet szavaz az előkészítésért Bodó Sandor kir. ügyésznek, Zakarias János dr. szerkesztőnek és a gyűlés vezetésére Harmath Lajos dr. ügyvednek, valamint hazafias örömmel és köszönettel értesíti, hogy a sráz Kárpát-egyesület brassói osztálya melegi buráti és testvéri szeretettel fogadta az alakulást. Ezzelben megerősíti az oczitaj ügyrendjét és intézkedik a szükséges jelvények és alapszabályok kiadása iránt. A mint értesülünk, „szétszóródtatok is megérkeztek és azokat lapunk jövő számában közölni fogjuk.

— Áttérő hiadak a Brassó-háromszéki vasutban. A tavaszi áradások alkalmával tett tapasztalatok folytán bebizonyult, hogy Imecsfalva és Szentkatolna községek határain, valamint Nagyborosnyó előtt a vasuta tülcs az árvizek lefolyását akadályozta s a megtakarított vasúti tarsyásban árvizi hiadak belltatásnak szükségessége állpitlatott meg. A magyar allamvasut a tervezetket elkészítvén, nov. hó 16 és 17-én tartatta meg a helyszini bejárások Tompa Miklós vármegyei alispán vezetése alatt az uj lejtési műrvekek elhelyezésére és a kivitel megállapítására nézve.

— Uj birósági beosztás. Lőcsfalva, Bita és Várhegy Kezdő-székhely tartozó községek, melyek eddig közigazgatásilag a Kézdi járáshoz tartoztak, de igazságszolgáltatás tekintetben a kovásznai kir. járásbirósághoz vannak beosztva, az igazságügyminiszter 1894. januar 1-t l a közjövőszerélyi kir. járásbirósághoz tartoznak beosztva és igazságügyi tekintetben, s ily most már igazságügylegi is a régi Kézdi-székhely egyűtt fognak tartozni.

— Romanok az állami iskola mellett. Bereczkben — irja a „Székely Hirado" a nyár folyamán elhatároztak, hogy a tőnt kincsek és gyűjtemények pótlásán és azok helyett alkami iskola állitassék fel. A romanság nagy része is belegyezett ebbe, de nem Kollonics Demetert gróf-felügyelő, a ki a romanok iskolát annak idején azon fenn akarta tartani s romanok tőbbségének ellentmondása dacára. Hogy pedig az iskola a tőrvénynek megfelelő, egy honmadik oszlopi vitt a gróf ő szerint román egyházi hiakára. A jobb érzelmi romanok Fönig Vazul vezetése alatt az iskolát az uj tanitó és segeres előtt bezárták és mindkettőt kényszeritettek arra, hogy az iskolát melyben a hiakára elhelyezve lettek elemiek be, hagyják el. azon indokból, hogy ők Magyarországon laknak, magyarul akarnak tudni s ugy n ik alami iskolára és nem ilyenre van szükségük, mert a romanok iskolájára van szükségük, mert a nép nagyobb részének szegénysége miatt a külön felekezeti iskolát fentartani képtelenek.

— Működelői előadás. A hosszutalu-tiresmezei evang. egyház templomsagyak gyűjtésére f. hó 22-ikén, November 25 ikén szombaton Csernátfalban a községi vendéglő nagytermében tánczczal egybekötött jótékonykczum előadásel rendez, melyen Ábrányi Kornél jeles vigszínha a „Leggyűt kerül szinre, Heinz Viola, Molnár Hajnalka kisasszonyok és Steitz Lajos, Gödri Márton urak közreműködésével. A műsor további részletei: Az ezen alkalomból alakult férfikar énekel egy részletet f. „Zanum" operajá ból, továbbá záradékul egy magyar népdal egyveleget; Gödri Bela ur czimbalmon jaszik magyar népdalokat; Gabányi „Levél" cz. monologját szavalja Szőcs Gyula, és dr. Vajna Gáborné ő nagysága hegedűn jaszik, Jaschik Gyula karnagy ur zongorakisérettel előadva Huber „Magyar ábrand"-ját. — Előadás után tánccz lesz, mint a jelenlés mondja: kivilágos kivirradtig.

— Működelői előadás. A bukarestí magyar társulat működelői bizottsága f. 1893 ik évi november 14/26-án azaz vasárnap, saját nagy termében tánczvigalommal egybekötött működelői előadást rendez, melyre a társulat minden tagját és barátját tisztelettel meghívja a valasztmány. Szinre kerül ez alkalommal másodszor: „Az Igámdi kisnyár" ered. it népszinmű 3 felvonásban. Irta: Beczsi Árpád. Rendezi: Prokopek Ferencz.

— Az irás-tan. A belügy- és igazságügyminiszter Csik vármegye közönségének azt a határozatát, melylyel Mindszent, Szentlélek és Zsögöd községek az alcsiki közigazgatási járástól a felcsiki szolgabirói járásba osztattak be s a felcsiki közigazgatási járás székhelye Csik-Szépvizről Csik-Szereda városába helyeztetett át, — 1894. évi január 1-tő ezeddő hatályával jóváhagyta.

Gyakornoki állás megfelelő **fizetéssel**, betöltendő egy elsőrangu biztositó-intézetnél. Megkivánatik a magyar és német nyelv szóban és irásban való tudása, megfelelő iskolai képzettség, 20 évet tul nem haladó kor. Sajátkezüleg irt ajánlatok (magyar és német nyelven), melyekben kifüntetendő: születési helye, az apja foglalkozása, kora, vallása és iskolai képesítése „törekvés" jelige alatt e lap kiadóhivatalához intézendők.
(510) 2—3

7318—1893. sz.

Hirdetmény

Miután a Schwarzenberg-Grüner-féle alapitvány egy része minden évben az erre jogositott, az állandó hadseregnél vagy honvédségnél kiszolgált katonai személyeknek kiszolgáltatik, ugy azon kiszolgált katonai személyek örmestertől lefelé, kik Brassó vármegyéből születtek, vagy oda illetőségüek és kik ezen alapitványból volta részesitésre igényt tartanak vélnek, felhivatnak, erre vonatkozó folyamodványaikat legkésőbb f. évi deczember hó 5-ig az alólirt hivatalnál annál bizonyosabban bezujytani, mivel a később beérkező folyamodványok vissza ognak utasittatni.

Brassó, 1893. évi nov. hó 13-án

A városkatrinyság.

509 (3—3).

1491/1893. sz.

Hirdetmény.

Barcza-Ujfalu község tőlgyerdejéből (a községtől 12 kilométer egyenes utoni távolságban) folyó évi decz. hó 17-én d. e. 11 órakor a községi irodába 40 drb lábon álló épitési tőlgyely, melyeknek hossza 10—12 méter és átmérőjük 40—65 cmtr, szakértőileg drbonkénti 12—15 forintig s együtt mint hasznonfák 72⁴ kőbméter és tüzlák 48⁴ köbm. 490 frt o. értékben becsültettek, ugyanezen kikiáltási árban nyilvánosan elárveresztetnek.

Megvásárolni szándékozók kötelesek az árverés előtt 10% -nyi bánatpénzt az előjárósághoz letenni.

Ha az általános árverés sikerre nem vezetne, kevesebb darabokra is tétethetik megvásárlási ajánlat. A bánatpénz befizetése mellett irt időig zárt ajánlatok is elfogadtatnak. Közlelebbi árverési feltételek a községi irodában betekinthetők.

Barcza-Ujfalu, 1893. évi november 22-én.

Szabó László, Sánta Márton
biró. jegyző.

Tánczisskolai jelentés.

Tiszteletettel kivánom a m. t. tánczkedvelő ifjuság és érdeklődők becses tudomására hozni, hogy a FIEDLER FERENCZ által alapitott

tánczisskola

tovább is fentartatik, s a második tanfolyama f. évi deczember hó 6-án veszi kezdetét és tartani fog 1894. évi januárig.

Tandij mint rendesen. — Tanitványok felvétetnek naponként a Diszterem-utcza 9. sz. alatti tánczisskolai helyiségben.

Szives pártfogást kér mély tisztelettel

Fiedler Ferencz
nőnevelő.

Fölvétetik
S-Szentgyörgyön a Bernstein-féle
könyv- s papirkereskedésbe
egy gyakornok.

Üzletvezető.
A dévai főtéren, az előlegezési szövetkezet palotájában lévő
vas- és füszer fiióküzletemben
1894. évi január 1-jére betöltendő
egy üzletvezetői állás
1000 egyezer frt évi fizetéssel
— ellátás nélkül. —

Ezen állomást elnyerhetik oly teljesen szakavatott vas-, vagy füszerkereskedők, kik e szakmák valamelyikében, mint üzletvezetők már alkalmazva voltak.

Az illetőnek előzékeny, jó modoru magyar ajtu egyénnek 3 évi lemie, 5000 — ötezer — frt biztositék mellett, mely lehet értékpapir vagy bekebelezés is.

Bizonyitványokkal és arczképpel fölszerelt ajánlatok f. évi deczember hó 15-ig küldendők

Steiner Ferencz
kereskedőhöz Dévára,
Aradi-utcza 715. sz.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ADLER L. JAKAB BANKHÁZA BRASSÓBAN

beváltja a

4%-os magyar koronajáradékok

f. évi deczember 1-én esedékessé váló szelvényeit mától kezdve minden levonás nélkül.

---

2 arany, 13 ezüstérem. — 9 disz és elismerőkmány

KWIZDA-féle kornenburgi marha-táppor

lovak, szarvasmarha és juhok számára.

40 év óta a legjobb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehenekné a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 kr

Kapható minden gyógyszertárban és drogueriákban.

Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni s a utánzati hatóságtól kifogni.

KWIZDA-féle kornenburgi marha-táppor.

Főüzlet

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

osztrák cs. és kir. és román kir. udv. szállító

Kornenburgban, Bécs mellett.

ESZENCZIÁKAT

rum, cognac,

mindennemű szeszes italok, asztali borok és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitűnőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 foku, vegyileg tiszta

KUZETESZENCZIÁT

tartalmon felül bereszet és közönséges ezczetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltetnek.

— Kiváló eredményért kezeskedek. —

Árlapot bérmentve küldök.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

Eszenciák-különlegességek gyára

PRÁGA.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

461 (1-5)

Ujdonság.

Van szerencsém a t. cz közönség becses tudomására hozni, hogy idei szüret alkalmából, Szegszárdon kitűnő minőségű

szegszárdi vörös és fehér borokat

vásároltam be a helyszinén személyesen, melyek eredeti tiszta minőségükben vendéglőmben, vagy házhoz hordva, az itteni borok piaczi árában kaphatók.

Minthogy tudommal ily kitűnő minőségű borok a helyi vendéglők egyikében sem állanak a t. cz. közönség rendelkezésére, boraimra a mélyen tisztelt közönség figyelmét ez uton felhívni bátorkodom.

Tisztelettel

519 (1—6) **Pásztori István,**

az „Arany oroszlán" szálloda tulajdonosa, Bolonyában.

Előnyös részletfizetésre!

Jutányos árak!

Olcsó butorf.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint kizárólag csakis

ARADI BUTORT

árusitok el és pedig egész Magyarországon és Erdélyrészben legjobbnak elismert jó anyagból és szolid kivitelben a **Reinhardt Fülöp** czég által készitett gyártmányokat.

Hálószoba-, ebédlö-, salonberendezések

mindenféle stilben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett

Korház-utcza 62. szám alatti raktáromban

kaphatók.

Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.

Teljes tisztelettel

128 (27—*) **Grünvald Albert.**

Teljes berendezések!

Czégváltozás!

Alólirott bátor vagyok a legméltóbb tiszteletettel értesiteni a n. érd. közönséget, hogy az 1871. évi October 1-je óta tennálló

kalap- és sapka-raktáromat,

melyet OLLINGER GYÖRGY bejegyzett czég alatt eddig vezettem, minden vagyonnal és tehernel együtt **Nagy István urnak** átadtam s midőn eddigi t. vevőimtől búcsut véve, szives támogatásukat megköszönöm, egyszersmind tiszteletettel kérem, hogy az irántam tanusitott bizalmat és pártfogást utódomra is átruházni, kegyeskedjenek. Kiváló tiszteletettel **Ollinger György.**

A fenti értesités szerint midőn tiszteletettel tudatom a nagyérdemü közönséggel, hogy az **OLLINGER G.-féle kalap- és sapka üzletet** átvettem s azt ezentul

NAGY ISTVÁN

bejegyzett czégem alatt fogom vezetni, legyen szabad egyuttal az előtömbe helyezett nagybecsü bizalmát és a pártfogást jövőre a magam részére is kérni, s igyekezni fogok azt minden tekintetben ki is érdemelni.

Mély tiszteletettel

516 [1—3] **NAGY ISTVÁN,**

Brassó, Lemsor 35. szám alatt.

Ajánlunk a nagyérdemü közönségnek tőkebefektetéshez

a nagyszebeni **„ALBINA"** takarék- és hitelintézet

5%-os záloglevelet.

Ezek 1000 forintos és 500 forintos appointsokban vannak kiállitva és

minden levonás nélkül tisztán 5%-ot kamatoznak.

A kamat-szelvények félévenként, januar 1-én és julius 1-én a nagyszebeni és brassói intézeti pénztáraknál, valamint a pesti magyar kereskedelmi banknál Budapesten minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.

A záloglevelek 30 éven belül, kisorsolás utján, az intézet által beváltatnak.

A záloglevelek pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:

1.) A záloglevelek biztosításáról szóló 1876. évi törvény értelmében a záloglevél-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztositott jelzálogok, a melyekre legfelebb az érték ½ részéig záloglevelek adatnak ki, mi minden záloglevélre a felügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.

A záloglevelek tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.

2.) Az emlitett törvényben előirt a záloglevél-tulajdonosok további különös biztositására az intézet részvénytőkéjéből kiszakitott **200,000 forintnyi** záloglevél-biztositéki alap.

3.) Az intézet egyébb összes vagyona a tartaléktőkével együtt.

Az **„ALBINA"** 5%-os záloglevelei tehát mint absolute biztos, ugyis mint egyiko a legjövedelmezőbb honi értékpapiroknak, nagyon is alkalmas tőkék befektetésére, árvapénzek, nyilvános és magánalapok stb. elhelyezésére, és a mennyiben a készlet engedi, a budapesti tőzsde árfolyamában árusitjuk el arokat.

Jelentékeny tételek beváásárlásánál középárfolyam mellett adjuk el.

„ALBINA"

TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET

brassói fióktelepe.

242 (59—100)

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijacskákat

angol módszer szerint teljesen kicserzett és legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, zsinbőrökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztositunk, felkérjük a t. gyáros és iparüzö uraket, szükséglet esetén szives megbizásukkal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg,

bőr- és hajtószij-gyár

Brassóban.

Megrendelésekre kérjük a vasutasigot és szállitasigot millimeterekben megnevezni.

Iroda és raktár: Belváros Kolos-tornyu 34. sz. ház.

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüvelődés nyomda — Bernstein Márk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.